

Kyrkogården en räddande oas

Stiftets kyrkogårdar spelar en viktig roll för den biologiska mångfalden. Ett av de pastorat som lagt ner extra mycket arbete på att gynna denna mångfald är Södra Tjust. I dag skriver stiftets samordnare för hållbar kyrkogårds- och markförvaltning, Sara Adolfsson, om de ansträngningarna.

Det är inte bara för besökare som kyrkogårdarna i Södra Tjust känns som rogivande oaser, även djur och växter trivs extra mycket här. Detta beror på att kyrkogårdarna haft en kontinuerlig skötsel och ett liknande utseende de senaste seklen.

När landskapet runt omkring förändras och blir mer homogena i jordbruk, skogsbruk och tätorter står de gamla träden, de öppna stenyrtorna, murarna och gångarna kvar på begravningsplatserna. Det gör att många arter trivs på kyrkogårdarna. Här finns bohålor, mat och förökningsplatser som samsas med besökare, kyrkogårdsarbetare, begravningsverksamhet och kulturarv. Med enkla och små åtgärder kan arterna gynnas – det finns flera rödlistade arter som trivs extra bra när vi återgår till gamla eller ändrar våra skötselmetoder för den biologiska mångfaldens skull.

ATT LÅTA GRÄSET komma upp i en viss höjd så att vitklöver, tusensköna eller kärringtand blommor under försommaren hjälper våra vilda bin att hitta mat. Att låta den solbelysta södermuren vara en öppen plats ger gott om bohålor åt insekter och fladdermöss, och att bara tvätta framsidan av stenen för att få fram texten bevarar lavar och mossor som inte finns på andra ställen.

Alla fantastiska blommor som besökarna och förvaltningen planterar kan gynna djuren, att välja enkelblommade sorter som har öppna ståndare och pistiller medför en stor skillnad för våra pollinerare. I gräsmattan kan det dessutom finnas gamla ängsörter från tiden innan gräset klipptes, ett natur- och kulturarv som är väl värt att låta blomma igen på väl valda områden.

LINKÖPINGS STIFT medverkar i ett stort projekt för att inventera kyr-

Djur och växter trivs extra bra på kyrkogårdarna i Södra Tjust. Detta beror på att kyrkogårdarna haft en kontinuerlig skötsel och ett liknande utseende de senaste seklen.

FOTO: KANONADEN

Alla fantastiska blommor som besökarna och förvaltningen planterar kan gynna djuren.

Under det senaste året har det byggts en ny del på Västerviks nya kyrkogård. Där kan man provta allt vatten som rinner igenom. Normalt släpps det ut i dammen och återanvänds vid bevattning.

kogårdarnas naturvärden. Projektet drivs av Lunds, Linköpings och Göteborgs stift samt Sveriges lantbruksuniversitet, Göteborgs naturhistoriska museum och Sveriges kyrkogårds- och krematorieförbund.

Vi tittar på begravningsverksamhetens klimatpåverkan samt hur förvaltningarna kan driva

en mer klimatpositiv verksamhet.

Redan nu har besökare säkert redan märkt att kyrkogårdsförvaltningen i Södra Tjust gör mycket för klimatet. Så nästa gång du besöker kyrkogårdarna, titta med nya ögon på allt det vackra som gynnar både besökarna, miljön och klimatet, så kan du

få se spännande lavar, myllrande insektsliv och vacker växtlighet.

SARA ADOLFSSON
samordnare hållbar kyrkogårds- och markförvaltning Linköpings stift

● Denna text publiceras även i Södra Tjusts pastoratstidning Andrum nummer 4/2021.